10/12/2018

Μητροπολίτης Κισάμου Αμφιλόχιος: Πού πάμε;

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Κισάμου και Σελίνου

Διαβάζω, σε πρόσφατη έρευνα που δημοσίευσε το Pew Research και πραγματοποιήθηκε σε 34 Ευρωπαϊκές χώρες, πως: «...επτά (7) στους δέκα (10) Έλληνες θεωρούν την θρησκεία αναπόσπαστο κομμάτι της Εθνικής ταυτότητας». Και συνεχίζει το άρθρο: «Οι νέοι Έλληνες, 18 έως 34 ετών, καταλαμβάνουν υψηλότατη θέση στο σχετικό ερώτημα, ξεπερνώντας ακόμη και «σκληροπυρηνικές» Ορθόδοξες χώρες, όπως η Ρωσία και η Βουλγαρία. Σε ό,τι αφορά τους Έλληνες άνω των 35 ετών φαίνεται ότι ταυτίζουν την θρησκεία με την Εθνική ταυτότητα σε ποσοστό 80%», καταλήγει. Με δεδομένη την αλήθεια αυτή όχι ως ένα τυχαίο γεγονός, αλλά ως μια ιστορική πραγματικότητα αιώνων, καθώς αυτός ο λαός, το Γένος των Ελλήνων, αιώνες τώρα πορεύεται και γράφει την ιστορία του «για του Χριστού την πίστη την Αγία και της Πατρίδας την ελευθερία», με δεδομένη λοιπόν αυτή την ιστορική αλήθεια, δυσκολεύομαι να κατανοήσω και να ερμηνεύσω μία άλλη πραγματικότητα των ημερών μας. Μια

πραγματικότητα που ονομάστηκε και παρουσιάστηκε ως «ιστορική συμφωνία», ανάμεσα στην Εκκλησία και την Πολιτεία, για να ακριβολογώ ανάμεσα στα δύο κορυφαία θεσμικά πρόσωπα της Πολιτείας και της Εκκλησίας της Ελλάδος. Μια συμφωνία, η οποία περιλαμβάνει 15 σημεία που όμως, παρά το ότι υπήρξε προϊόν «μετά από έναν πολυετή, αναλυτικό και ειλικρινή διάλογο μεταξύ Πολιτείας και Εκκλησίας», όπως εξαγγέλθηκε από τους δύο εταίρους, στις αμέσως επόμενες ημέρες διαπιστώθηκε, με τρόπο ηχηρό και κραταιό, ότι ο διάλογος, η μάλλον η συμφωνία αυτή, δεν είχε τύχει της προαπαιτούμενης συγκατάθεσης και έγκρισης, των θεσμικών οργάνων τουλάχιστον της μίας εκ των δύο πλευρών του διαλόγου. Συμφωνία που, όπως ακούσαμε τις αμέσως επόμενες ημέρες, «δεν αποτελεί οριστική συμφωνία». «Υπάρχει διαφορά, άλλο συμφωνία και άλλο πρόθεση να συμφωνήσουμε», δήλωνε η μία εκ των δύο πλευρών. Διάλογο που ενώ υπήρξε «πολυετής, αναλυτικός και ειλικρινής», δεν συμπεριελάμβανε ως μέρος και εταίρο του τις ανά την Ελληνική επικράτεια Επαρχίες του Οικουμενικού Θρόνου (Μεγαλόνησος Κρήτη και Δωδεκάνησα), σαν να μιλάμε για μια… άλλη Ελλάδα! Τυχαίο, άραγε, γεγονός; Συμφωνία που, όπως έσπευσε να δηλώσει πριν εκπνεύσουν τα πρώτα εικοσιτετράωρα ο κυβερνητικός εκπρόσωπος «άνοιγε τον δρόμο για 10.000 προσλήψεις στο δημόσιο», αφού πλέον οι Ιερείς θα τίθεντο εκτός της Ενιαίας Αρχής Πληρωμών! Επ΄ αυτού θα επανέλθουμε. Όμως… το μείζον δεν είναι αυτό, η μάλλον δεν είναι μόνον αυτό. Στην προτεινόμενη Συνταγματική αναθεώρηση προτείνονται αλλαγές στο Άρθρο 3, το οποίο αποτελεί το θεμελιώδες άρθρο του Συντάγματος. Ενώ δηλαδή, όπως ανακοινώθηκε, εις το άρθρο θα αναγράφεται ότι η επικρατούσα θρησκεία στην Ελλάδα είναι η Ορθόδοξος Εκκλησία «για λόγους ιστορικούς», όπως ισχυρίζονται οι εισηγητές, προστίθεται στην αρχή του άρθρου: «Η Ελληνική Πολιτεία είναι θρησκευτικά ουδέτερη», δηλαδή μετατρέπεται η Ελλάδα σε «θρησκευτικά ουδέτερη Χώρα»! Είναι σαφές ότι η προσθήκη αυτή εις το άρθρο 3 και, εφ΄ όσον αυτό ψηφιστεί, πρόκειται να έχει καταλυτικές και ανατρεπτικές συνέπειες στην εθνική μας ταυτότητα, την παιδεία μας και τον πολιτισμό μας. Σαφές, επίσης, είναι το γεγονός ότι η αναφορά πως «επικρατούσα θρησκεία» είναι η Ορθόδοξος Εκκλησία δεν θα έχει καμία απολύτως νομική ισχύ, καθώς σε μία «θρησκευτικά ουδέτερη» Χώρα, σε ένα δηλαδή ουδετερόθρησκο Κράτος ο κάθε πολίτης έχει δικαίωμα προσφυγής στην δικαιοσύνη εναντίον πάσης φύσεως θρησκευτικών εκφάνσεων του Κράτους αυτού. Για παράδειγμα: Ένα «θρησκευτικά ουδέτερο» Κράτος δεν νομιμοποιείται να θεσμοθετεί θρησκευτικές αργίες και θρησκευτικές εορτές εις βάρος άλλων θρησκευμάτων (Χριστούγεννα, Πάσχα, Μ. Παρασκευή, κ.α.), αντιθέτως υποχρεούται να τις καταργεί. Ένα «θρησκευτικά ουδέτερο» Κράτος υποχρεούται να καταργήσει και να αφαιρέσει από τον δημόσιο βίο κάθε είδους θρησκευτικά σύμβολα (Σημαία, Δημόσια κτίρια, Σχολεία, κλπ). Ένα «θρησκευτικά ουδέτερο» Κράτος οδηγεί σε υποχρεωτικό αφανισμό από τον δημόσιο βίο και χώρο κάθε

είδους θρησκευτική παρουσία. Αυτό, πρακτικά σημαίνει, ότι η Ορθόδοξος Εκκλησία, η Οποία αιώνες συμπορεύτηκε με τον Ελληνισμό και τον λαό της Χώρας μας αφανίζεται από αυτή την ιστορική πορεία και συνέχεια του. Το «ουδετερόθρησκο» ενός Κράτους, σύμφωνα με έγκριτους Νομικούς, «παράγει δίκαιο και έννομες συνέπειες». Με άλλα λόγια θα διαμορφώσει μια άλλη, ξένη προς την ιστορία και πορεία του Γένους μας κοινωνία και πραγματικότητα. Σύμφωνα δε με έγκριτο Συνταγματολόγο η Συνταγματική ιστορία της Ελλάδος διδάσκει ότι: «...ο Έλληνας συνταγματικός νομοθέτης όχι μόνο ο «αναθεωρητικός», αλλά και αυτός ακόμη ο «συντακτικός», ποτέ δεν διανοήθηκε να καταργήσει την θρησκευτική ταυτότητα της Ελληνικής Πολιτείας. Ακόμη και «επαναστατικά» Συντάγματα, όπως εκείνα του 1911 και του 1927, δεν ετόλμησαν να διακηρύξουν την θρησκευτική ουδετερότητα του Κράτους, σεβόμενα τις ακατάβλητες εθνικοθρησκευτικές του καταβολές! Ανακηρυσσόμενη η Ελληνική Πολιτεία θρησκευτικώς ουδέτερη, αρνείται στην ουσία το ένα από τα δύο βασικά της πολιτειακά συστατικά, το θρησκευτικό.... Διότι είναι ιστορικώς επιβεβαιωμένο ότι η Ελληνική Πολιτεία από της συστάσεώς της με το πρωτόλειο εκείνο Σύνταγμα της, το γνωστό ως «Προσωρινό Πολίτευμα της Επιδαύρου» μέχρι και το ήδη ισχύον Σύνταγμα, του οποίου ήδη επιχειρείται η «αναθεωρητική» ανατροπή, σθεντορίως διακηρύσσει την θρησκευτική της πίστη ταυτιζόμενη με τον Λαό της ό οποίος ποτέ δεν έπαυσε να θρησκεύει και μάλιστα Ορθοδόξως χριστιανικά, ως την βάση της πολιτειακής της υπόστασης», καταλήγει. Διερωτάται λοιπόν κανείς: Προς τι όλη αυτή η σπουδή αποθρησκειοποίησης του Κράτους, όταν η Ορθόδοξος Εκκλησία είναι η «επικρατούσα θρησκεία» του Κράτους, όταν ο λαός της Ελλάδας, σύμφωνα και με τις τελευταίες πανευρωπαϊκές έρευνες, σε ποσοστό 80% ταυτίζει την πίστη του με την εθνική του ταυτότητα και όταν το άρθρο 13 του Συντάγματος ήδη από το 1975 όχι μόνον αναγνωρίζει αλλά και κατοχυρώνει πλήρως την θρησκευτική ελευθερία, με αποτέλεσμα ο κάθε πολίτης αυτής της Χώρας να μπορεί ελεύθερα να εκφράζει τις θρησκευτικές του πεποιθήσεις και πιστεύω; Σαράντα τρία ολόκληρα χρόνια πορεύτηκε αυτή η Πατρίδα με τρόπο αρμονικό και ομαλό σεβόμενη την πλειοψηφία του λαού της, ο οποίος έχει ταυτίσει την πίστη του με την εθνική του ταυτότητα και κατοχυρώνοντας την θρησκευτική ελευθερία. Τι άλλαξε λοιπόν που επιβάλλει αυτή την επιχειρούμενη αλλαγή του Συντάγματος, η οποία είναι απολύτως βέβαιο ότι εισηγείται δυσμενείς προτεινόμενες αλλαγές, εις ότι αφορά το θέμα της ουδετεροθρησκείας; Δεν είναι παράδοξο από την μια πλευρά «επικρατούσα» θρησκεία στην Ελλάδα να είναι η Ορθόδοξος Εκκλησία και από την άλλη η Ελληνική Πολιτεία να ανακηρύσσεται θρησκευτικώς ουδέτερη; Υπάρχει όμως και άλλη προτεινόμενη αλλαγή, η οποία αφορά τον ιστό την Ελληνικής κοινωνίας, δηλαδή την οικογένεια. Στην προτεινόμενη Συνταγματική αλλαγή προτείνεται, επίσης, η αλλαγή του 21ου άρθρου του ισχύοντος Συντάγματος, απαλείφοντας την φράση ότι η Ελληνική

οικογένεια αποτελεί «θεμέλιο της συντήρησης και της προαγωγής του Έθνους» και τελεί υπό την προστασίαν του Κράτους. Ο θεσμός της οικογένειες στην Χώρα μας, διαχρονικά, είναι ο θεμέλιος λίθος της Ελληνικής Κοινωνίας και αποτελεί το πρώτο κύτταρο της κοινωνίας. Ιδιαίτερα στους χαλεπούς καιρούς μας όπου δοκιμάζονται και κλονίζονται θεσμοί και αξίες, ο θεσμός της οικογένειας χρήζει συνταγματικής κάλυψης και ενίσχυσης και, σε καμία περίπτωση, αποδυνάμωσης έτσι όπως μοιάζει να επιχειρείται από την προτεινόμενη αλλαγή του 21ου άρθρου του Συντάγματος. Τι εξυπηρετεί λοιπόν η προτεινόμενη αυτή αλλαγή και πόσο θα συμβάλλει εις την στήριξη της Ελληνικής οικογένειας, με δεδομένο μάλιστα το γεγονός ότι, σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ έως το 2050 τα άτομα ηλικίας άνω των 60 ετών στην Χώρα μας θα φτάνουν το ποσοστό των 40,8% και, σύμφωνα με άλλον ειδικό, το 2050 «ο συνολικός πληθυσμός της Ελλάδας θα είναι 15-20 εκατομμύρια και μόνο 2 εκατομμύρια από αυτά θα είναι Έλληνες». Με ποια μέσα και τρόπους θα ενισχυθεί, στηριχθεί η Ελληνική οικογένεια; Αισθάνομαι, επιπροσθέτως, την ανάγκη να καταθέσω μία σκέψη για τα όσα διαδραματίζονται και τεκταίνονται εις ότι αφορά την μισθοδοσία των Κληρικών. Πολλά έχουν γραφεί και ειπωθεί. Πολλοί μίλησαν, έγραψαν και είπαν πολλά απαξιωτικά και προσβλητικά για τον ιερό Κλήρο της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Το εάν είναι συμβατική ή όχι υποχρέωση της Πολιτείας να καταβάλει την μισθοδοσία του Κλήρου, λόγω της προσφοράς ή της, κατά καιρούς, υφαρπαγής της περιουσίας της Εκκλησίας από την Πολιτεία δεν το γνωρίζω σε βαθμό άποψης και γνώμης. Γι΄ αυτό, εάν χρειαστεί, πράγμα που απευχόμαστε, θα αποφανθούν άλλοι ειδικότεροι και αρμοδιότεροι εμού. Αυτό όμως που μετά βεβαιότητας και γνώσεως λόγου γνωρίζω και οφείλω να ομολογήσω και διακηρύξω είναι το γεγονός ότι οι Κληρικοί μας «οι παπάδες», κατά τις ειρωνικές και απαξιωτικές εκωφαντικές δηλώσεις των φωταδιστών των καιρών μας, αυτοί είναι που κράτησαν σε δύσκολα χρόνια και παλαιότερα, αλλά και στα έσχατα αυτά χρόνια των ποικιλώνυμων κρίσεων, τον λαό μας ενωμένο και μονιασμένο, διαφυλάσσοντας την κοινωνική συνοχή. Αυτοί είναι που τον έντυσαν, τον τάισαν, τον φρόντισαν, τον παρηγόρησαν, του αναπτέρωσαν την ελπίδα και του κράτησαν το χέρι να μην βουλιάξει ακόμα περισσότερο στην άβυσσο της απελπισίας, απογοήτευσης και εγκατάλειψης. Σε καιρούς που το Κράτος στάθηκε ανίκανο και αδύναμο να παρέχει, ως όφειλε, πρόνοια, περίθαλψη και φροντίδα στον λαό που το ίδιο οδήγησε στην εξαθλίωση, «οι παπάδες» ήταν και συνεχίζουν να είναι εκείνοι που σφούγγισαν τους θρόμβους αίματος και αγωνίας του λαού αυτού, που δεν τον εγκατέλειψαν, δεν τον κορόιδεψαν και δεν τον απογοήτευσαν. Όσοι λοιπόν αναφέρονται με τόση απαξίωση και περιφρόνηση στον Ορθόδοξο κλήρο, προφανώς ίδιον του πολιτισμού τους και των ιδεολογικών τους αγκυλώσεων, ας έχουν περισσότερη συστολή και αιδώ. Οι δε δηλώσεις ότι «ανοίγει ο δρόμος για 10.000 προσλήψεις στο δημόσιο», αφού πλέον οι Ιερείς θα απενταχθούν από την Ενιαία Αρχή Πληρωμών είναι δηλωτική των προθέσεων αυτών. Κλείνοντας, τέλος,

δανείζομαι τα λόγια ενός μεγάλου Έλληνα του Γ. Σεφέρη: «Όσο προχωρεί ο καιρός και τα γεγονότα, ζω ολοένα με το εντονότερο συναίσθημα πως δεν είμαστε στην Ελλάδα, πως αυτό το κατασκεύασμα, που τόσοι σπουδαίοι και ποικίλοι απεικονίζουν καθημερινά, δεν είναι ο τόπος μας, αλλά ένας εφιάλτης, με ελάχιστα φωτεινά διαλείμματα, γεμάτα μια πολύ βαριά νοσταλγία. Να νοσταλγείς τον τόπο σου ζώντας στον τόπο σου, τίποτε δεν είναι πιο πικρό.....». Έρχονται δε στον νου και την σκέψη μου τα λόγια που, όπως ισχυρίζονται κάποιοι, είπε προ πολλών ετών ο πρ. υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ Χέντρι Κίσσινγκερ όταν δήλωνε: «Ο Ελληνικός λαός είναι δυσκολοκυβέρνητος και γι΄ αυτό πρέπει να τον πλήξουμε βαθιά στις πολιτιστικές του ρίζες. Τότε ίσως συνετισθεί. Εννοώ, δηλαδή να πλήξουμε τη γλώσσα, τη θρησκεία, τα πνευματικά και ιστορικά του αποθέματα, ώστε να εξουδετερώσουμε κάθε δυνατότητα του να αναπτυχθεί, να διακριθεί να επικρατήσει, για να μη μας παρενοχλεί στα Βαλκάνια...». Και επειδή μία από τις παθογένειες των καιρών μας είναι και η στοχοποίηση προσώπων που αρθρώνουν λόγο και άποψη δηλώνουμε ευθαρσώς και ενυπογράφως ότι το μοναδικό κίνητρο και κριτήριο μας είναι το αίσθημα ευθύνης της αποστολής μας, έναντι του Θεού, της συνειδήσεως μας και της ιστορίας, καθώς όπως σημειώνει και ο μεγάλος Έλληνας ποιητής, ο Κωστής Παλαμάς: «Χρωστάτε και σε όσους ήρθαν, πέρασαν, θα ‘ρθούνε, θα περάσουν. Κριτές, θα μας δικάσουν οι αγέννητοι, οι νεκροί».